

ورزشگاه‌هایی که از درآمدزایی خود بی‌بهره‌اند

گزارش

گشت و گذاری در ورزشگاه تختی
آموزش و پرورش منطقه ۵ تهران
محمد صادق دهنادی

اشاره

محله بلوار فردوس در منطقه ۵ تهران، به دلیل داشتن ایستگاه‌های مترو و همچنین استانداردهای شهری، منطقه به نسبت مرفهی است. در این محله به جز وجود مراکز متعدد فرهنگی و هنری، باشگاه‌های ورزشی زیادی نیز، نزدیک به هم ساخته شده است و اتفاقاً به دلیل همین شرایط مناسب است که ده سالی است این محله یکی از پُر تراکم‌ترین محلات شهر تهران از نظر تجاری، اداری و حتی مسکونی محسوب می‌شود.

این گزارش در فضایی متفاوت انجام شد. مسئول مجموعه جهان پهلوان تختی منطقه ۵ در اداره آموزش و پرورش منطقه مستقر است و گاهی بین اداره و مجموعه ورزشی در رفت و آمد است. با توجه به فعالیت و رقابت ورزشگاه‌های مختلف وابسته به بخش خصوصی، شهرداری و ... در این منطقه برای جذب مخاطب، لازم شد دو روز وقت بگذاریم. یک نوبت در اداره آموزش و پرورش برای گفت و گو با مسئول ورزشگاه و یک نوبت به صورت میدانی در محل مجموعه به ارزیابی و تهیه گزارش بپردازیم.

ورزشگاهی قدیمی که کهنه نمی‌شود

از بزرگراه شهید ستاری تهران به سمت بلوار فردوس شرقی، مجموعه معظم آموزش و پرورش منطقه ۵ پیش‌رویمان قرار دارد که عهده‌دار رسیدگی به مدارس دو منطقه بسیار بزرگ ۵ و ۲۲ شهرداری و برخی دهات اطراف تهران است. جلوتر از آن باید مجتمع‌های رفاهی، ورزشی و فرهنگی را یکی یکی شماره کنی: مجتمع موج خورشید، مهسان، فرهنگ‌سرای فردوس، خانه فرهنگ باصفا، مجموعه فرهنگی علامه جعفری و ... نبش خیابان شهید وفا آذر جنوبی یا باصفا، به ورزشگاه بزرگ برادران خادم می‌رسیم. کمتر از ۵۰ متر که از این ورزشگاه دور شویم، به خیابان شهید آبروش می‌رسیم که در آن سه بنای مربوط به آموزش و پرورش قرار دارد. یک مدرسه دخترانه، یک دبستان پسرانه و مجتمع تختی که خود دو قسمت است با دو در، دو تابلو و حتی دو عنوان.

ورزشگاه تختی و مدارس این خیابان (در کنار مدرسه بهار دانش که در خیابان باصفای شمالی واقع شده) قدیمی‌ترین بناهای عمومی این محله، بلکه قدیمی‌ترین بناهای این محله و از زمانی که بیشتر زمین‌های آن حالت بایر و بیابانی بود، محسوب می‌شوند؛ و ساختمان‌ها، حالا دیگر به محله رشد کرده و نسبتاً مدرن بلوار فردوس نمی‌آیند و لذا برای من، به عنوان یک کارشناس روابط عمومی و تبلیغات، این سؤال مطرح می‌شود که رغبت اولیه افراد برای ورود به چنین اماکنی با نمادهای قدیمی، مانند شعارنویسی دیواری و پلاکاردنویسی تبلیغی و ...

چه می‌تواند باشد؟

ورزشگاه تختی ورودی جذابی ندارد. با طی چند پله، می‌توان به زیرزمین، که قبلاً زمین بسکتبال بوده و حالا به یکی از بهترین سالن‌های تنیس روی میز تبدیل شده قدم گذاشت. از بنرها و پارچه نوشته‌های تبریک می‌توان دریافت که استعدادهای بسیار خوبی در این سالن تربیت می‌شوند. سوله ورزش‌های توپی و سالن ورزش‌های رزمی و ژیمناستیک در طبقه بالاتر، در داخل سوله قرار دارد و از آغازین ساعت روز - که ما به اینجا مراجعه کردیم - بچه‌ها مشغول تمرین فوتبال هستند.

کف‌سازی سوله، ایمن و مناسب است و وسایل خیلی بیشتر از آنچه به نظر می‌آید حرفه‌ای است. دفتر مدیریت توسط یک دانشجوی کارشناسی تربیت بدنی اداره می‌شود و با اینکه روز ورزش مردان است، از روی برنامه تابلو اعلانات و پرس‌وجو می‌توان دریافت که حداقل ۱۰۰۰ نفر در این فصل در دو بخش استخر و سالن زنان و مردان از امکانات این مجموعه استفاده می‌کنند.

چند پله آن طرف‌تر، بخش ایمنی ورزش‌های رزمی و ژیمناستیک است که ظاهراً مربیان بنامی دارد. برای رسیدن به استخر باید از مجموعه خارج شد و پس از عبور از نقاشی دیواری قدیمی، به ورودی استخر رسید که به تازگی برای تجمع اولیای دانش‌آموزان سایبانی برای آن نصب شده است. داخل استخر، دانش‌آموزان در حال آموزش مراحل آخر شنا هستند و حالا بچه‌های ۹ تا ۱۲ ساله، مثل ماهی در قسمت عمیق شنا می‌کنند. قسمت سونا و جکوزی قدیم تبدیل به انبار

شده و یک سونا و جکوزی کوچک اما

زیبا در همان طبقه استخر

ساخته شده است،

گرچه به لحاظ

مدیریت

ظاهری،

فضای

سیاست‌های
مدیریتی خاصی باعث
استقبال بیشتر مراجعان از این
مجموعه شده است. به نحوی که
پیدا کردن ساعت خالی در میان
برنامه‌های مجموعه تختی کار
آسانی نیست

آن می‌تواند خیلی زیباتر باشد، مجموعه استخر، مجموعه تمیزتری به‌نظر می‌رسد.

یکی از پیش‌بینی‌های ممتاز استخر، تخت احیا و کپسول اکسیژن است که در بسیاری از اماکن ورزشی خصوصی هم این‌گونه زیبا در کنار محل استخر ترتیب داده نمی‌شود.

طبقه بالای استخر، تراس آفتاب حفاظت‌شده است. بخش بدن‌سازی اگرچه برای آن دستگاه‌های نو خریداری شده، ظاهراً به‌دلیلی بلااستفاده مانده است. این شاید به‌دلیل نامناسب بودن نوع دستگاه‌های خریداری شده (از لحاظ مقاومت و بازدهی طولانی‌مدت در یک مکان عمومی پراستفاده) باشد و لذا مسئولین هنوز نتوانسته‌اند این بخش را راه‌اندازی کنند. در واقع وسایل فعلاً همان‌طوری که خریداری شده نگهداری می‌شوند.

خاطرات منحصر به فرد یک ورزشگاه

سهرابی، متصدی بخش سالنی، که خود دانشجوی تربیت‌بدنی است، مربیان برجسته را بهترین سرمایه ورزشگاه می‌داند و از کلاس ویژه معلولان ذهنی در بخش سالنی ورزشگاه یاد می‌کند و می‌گوید: شاید به‌غیر از ما هیچ ورزشگاهی حاضر نبود شرایط معلولان ذهنی را برای ورزش کردن بپذیرد ولی هرگاه این افراد و خانواده‌هایشان برای تمرین‌های ویژه وارد مجموعه می‌شوند، همه ما تحت تأثیر وضعیت این عزیزان قرار می‌گیریم و علی‌رغم همه مقام‌ها و موفقیت‌هایی که در امر ورزش برای این مجموعه وجود دارد شاید هیچ کاری برای ما به اندازه این خدمت‌رسانی لذت‌بخش و عمیق نیست.

مهرداد اغنی، مربی فوتسال تیم پرسپولیس نوین، که خود معاون هنرستان أحرار نیز هست، بهترین

خاطراتش در ۱۶ سال اخیر،

کسب مقام‌های قهرمانی

است که هر ساله برای

این منطقه و این

استفاده

از معلمان و مربیان

خوش‌نام، متخصص و

فرهنگی و ارائه جدول منظمی

از مسابقات ورزشی دانش‌آموزی

که در ۳۰ انجمن منطقه تشکیل

شده به کشف استعدادها و معرفی

ورزشکاران علاقه‌مند به

میدان‌های کشوری منجر

می‌شود

ورزشگاه در سطح تهران

تکرار می‌شود و حالا می‌تواند

فهرست بلند بالایی از این افتخارات و

نیز فوتبالیست‌هایی که این ورزشگاه آن‌ها را به

سطح باشگاهی و ملی رسانده است ارائه دهد.

او هر چند خودش مربی فوتسال است اما به‌عنوان نفر

دوم یک هنرستان تأکید می‌کند: احترام زنگ ورزش در

همه مدارس را معلم ورزش نگه می‌دارد و اگر آموزش‌وپرورش

بتواند مشکل کمبود مربی متخصص مرد در عرصه ورزش

مدارس را حل کند، می‌توان به بازدهی زنگ ورزش امیدوار

بود.

احمد رضایی مربی شای ورزشگاه نیز که معاونت مدرسه

امین را برعهده دارد می‌گوید که فرزندش را برای تربیت

قهرمانی در زمینه والیبال از سوی فدراسیون والیبال به همین

ورزشگاه معرفی کرده‌اند و از کادر مربیگری به‌ویژه در عرصه

ورزش‌های سالنی بسیار راضی است. این مربی شای، تقید به

اخلاق و دین را مهم‌ترین وظیفه مربیان این مکان ورزشی ذکر

می‌کند و برای مثال به ذکر یک خاطره استثنایی می‌پردازد.

رضایی نقل می‌کند که در تابستان ۹۲ که ماه مبارک رمضان

در میانه تابستان قرار داشت و نونهالان پسر برای آموزش شای

به وی سپرده شده بودند، بدون اینکه روزهاش دچار مشکل

شود و سرش به‌طور کامل در آب فرو برود، بچه‌ها را آموزش

داده و همین تقید به روزهداری در عین مربی‌گری شای، برایش

یک تجربه و خاطره شیرین اما دشوار در این مجموعه تلقی

می‌شود.

تمام مأموریت‌های یک ورزشگاه دانش‌آموزی

علی‌رضا گیلانی، ۶ سال است که مسئولیت ورزش این منطقه

را، که شامل زنگ‌های ورزش این مجموعه و ۱۳ ورزشگاه

دیگر منطقه است، برعهده دارد و علاوه بر سوابق متنوع

ورزشی و اداری مسئولیت انجمن والیبال دانش‌آموزی کشور

را نیز به‌تازگی از وزارت ورزش و جوانان دریافت کرده است.

گیلانی همچنین مربی درجه یک والیبال در باشگاه پیکان

است و حالا در ۴۰ سالگی تجربه و قهرمانی را در

کنار علم روز ورزش دنبال می‌کند و دانشجوی

کارشناسی ارشد تربیت‌بدنی است و با داشتن

تجربیات درون‌سازمانی و برون‌سازمانی از

دیدگاهی کلان‌تر به بیان مسائل و موضوعات

مرتبط با این ورزشگاه می‌پردازد.

وی با بیان اینکه آموزش‌وپرورش منطقه ۵

به‌تنهایی برابر با سازمان آموزش‌وپرورش چند

شهر است به وجود بیش از ۸۰۰۰ پرسنل و حداقل

**علی‌رغم همه‌مقام‌ها
و موفقیت‌هایی که در امر
ورزش برای این مجموعه وجود
دارد شاید هیچ کاری برای ما به
اندازه خدمت‌رسانی به معلولان
ذهنی لذت‌بخش و
عمیق نیست**

مربیان خوش‌نام، متخصص و فرهنگی و ارائه جدول منظمی از مسابقات ورزشی دانش‌آموزی که در ۳۰ انجمن منطقه تشکیل شده به کشف استعدادها و معرفی ورزشکاران علاقه‌مند به میدان‌های کشوری منجر می‌شود. موجب افزایش اعتماد اخلاقی و تکریم ارباب رجوع می‌شود. وی همچنین می‌گوید: با استفاده از این عناصر، بسیاری از خانواده‌ها توانسته‌اند به ما اعتماد کنند. آن‌ها ما را برای فعالیت ورزشی فرزندانشان انتخاب می‌کنند و مطمئن‌اند که اولاً مانند برخی از اماکن ورزشی به هیچ وجه قصد سودجویی نداریم و ثانیاً ادامه کار ورزشی جدی فرزندانشان در این مجموعه بی‌ثمر نخواهد بود. ۹۰ درصد مربیان ما فرهنگی هستند و علاوه بر معلمی در بخش‌های مهم ورزشی تربیت‌بدنی مسئولیت و مقام دارند و همین امر موجب شده است که مجموعه‌ای از ورزش، تربیت، قهرمانی و اخلاق در مجموعه ارائه شده گرد هم بیایند. افتخار ما این است که دانش‌آموزان به‌جای فراگیری ورزش از حاشیه‌های مختلفی که متأسفانه در برخی میادین ورزشی دیده می‌شود، نشاط را از معلمی یاد می‌گیرند که در زمان نماز، اولین نمازگزار و آمریبه‌معروف و ناهی‌ازمنکر است. گرچه ممکن است همین ورزشگاه از نبود رختکن، سکوی تماشاچی و برخی دیگر از امکانات مورد نیاز دانش‌آموزان بی‌بهره باشد.

۳۰۰ مربی ورزش در سطح این منطقه اشاره می‌کند و می‌افزاید: امکانات ورزشی آموزش و پرورش منطقه تناسبی با وضعیت نیازهای مدارس در حوزه ورزش ندارد و همین امر باعث شده که سعی کنیم با مدیریت تخصصی بهره‌وری مجموعه‌ها برای امور خاصی را مورد نظر قرار دهیم و همه امکانات را در یک زمینه در یک ورزشگاه متمرکز کنیم، در نتیجه هر کسی در منطقه برای پیگیری ورزش مورد علاقه‌اش باید به جایی برود که آن ورزش ارائه شده است. البته این برای ما، در حوزه استعدادیابی و ورزش قهرمانی، خیرات و حسناتی هم داشته و باعث شده این نگاه متمرکز ما در کسب قهرمانی‌های کم‌نظیر در سطح استان خودش را نشان دهد.

به عقیده گیلانی کامل‌ترین مجموعه‌ای که در آن، مجبور به تمرکز موضوعی نشده‌اند، همین مجموعه جهان‌پهلوان تختی است که هم اینک در رشته‌های رزمی، ژیمناستیک، تنیس روی میز (با همکاری هیئت تنیس استان تهران)، استخر و ورزش‌های توپی به ارائه خدمت می‌پردازد و براساس بخشنامه‌ها از ساعت ۸ صبح تا ۶ بعد از ظهر در خدمت دانش‌آموزان است و مازاد این ساعت هم در خدمت مردم در سانس‌ها و کلاس‌های آزاد است.

وی درباره نحوه بهره‌برداری از ساعات صبح‌گاهی مجموعه در فصول تحصیلی، اظهار می‌دارد: با عقد تفاهم‌نامه با مدارس نزدیک، زنگ ورزش برخی از مدارس در این سالن‌ها سازماندهی می‌شود. به علاوه برخلاف برخی مناطق، با یک برنامه‌ریزی فشرده طرح ملی شنای دانش‌آموزان سوم ابتدایی را در همین استخر اجرا کردیم و سال گذشته تحصیلی تعداد ۹۵۸۱ دانش‌آموز در استخر مجموعه تختی مورد آموزش شنا قرار گرفتند.

تلاش برای تکریم ارباب رجوع با دست بسته

علی‌رغم همه کمبودهای موجود در حوزه بازسازی و نیز مشکل کلی همه ورزشگاه‌های آموزش و پرورش در حوزه برگشت ناپذیر بودن درآمد و گاه دیرکرد پرداخت حق‌الزحمه مربیان، که از اشکالات مدیریت متمرکز دولتی محسوب می‌شود، سیاست‌های مدیریتی خاصی باعث استقبال بیشتر مراجعان از این مجموعه شده است. به‌نحوی که پیدا کردن ساعت خالی در میان برنامه‌های مجموعه تختی کار آسانی نیست. این مربی کشوری والیبال می‌افزاید: استفاده از معلمان و